

MUNI
FSS

Projektová podpora na FSS MU Etická komise pro výzkum Gender ve výzkumu

Alena Lorencová

Oddělení pro výzkum a projektovou podporu (OpVaPP)

Podání návrhu výzkumného projektu na FSS

- Konzultace nápadu / tématu s námi (OpVaPP)
- Konzultace záměru podat návrh projektu s liniovým nadřízeným
- Pomůžeme s přípravou projektové žádosti dle požadavků poskytovatele:
  - ✓ Výklad zadávací dokumentace - OpVaPP
  - ✓ Pomoc s aplikací poskytovatele pro přípravu návrhů - OpVaPP
  - ✓ Zpětná vazba k textům návrhu, pomocné materiály, texty - OpVaPP
  - ✓ Pomoc s přípravou rozpočtu - Ekonomické oddělení, OpVaPP
  - ✓ Určení mezd pro členy týmu - Personální oddělení
  - ✓ Kontrola návrhu před odesláním (struktura návrhu, povinné přílohy, zajištění podpisů) - OpVaPP
  - ✓ Odeslání návrhu poskytovateli (datová schránka) - OpVaPP

Řešení podpořeného projektu na FSS

KDO S ČÍM POMŮŽE

OpVaPP

- **Smlouva o účasti na řešení projektu** - komunikace s partnerem a Právním odd. MU, zajištění schválení v ISEP, podpis, vložení do registru smluv
- **Smlouva o poskytnutí podpory** - schválení v ISEP, podpis, odeslání
- **Dohoda o spolupráci** - s ostatními pracovišti na MU
- **Dílčí a závěrečné zprávy z projektů** - příprava, komunikace s partnery, konzultace, školení, schválení v ISEP, odeslání
- **Smlouva o využití výsledků** - komunikace s partnery, CTT, PO RMU, schvalování, podpisy
- **Žádosti o změnu v projektu** (dle podmínek poskytovatele)

Ekonomické odd. + administrátor projektu z OpVaPP

- poradenství při čerpání rozpočtu, konzultace, možnosti
- zpracování objednávek, smluv dle § 1746, faktur, licenční smlouvy
- finanční část dílčích a závěrečných zpráv

Personální odd. + administrátor projektu z OpVaPP

výběrová řízení, uzavírání smluv, DPP, DPČ, pomoc se zahraničními pracovníky

Řešení podpořeného projektu na FSS

KDO S ČÍM POMŮŽE

Ústřední knihovna FSS

- zajištění **nákupu knih**, časopisů, e-zdrojů
- poradenství a podpora - **Open Science** (výběr vhodného časopisu, APC, repozitář MU a výběr další repozitářů, kontrola licenčních podmínek)
- **Data management plan** - plán zacházení s daty
- odvod výstupů do **RIV** (REJSTRÍK INFORMACÍ O VÝSLEDKÁCH)
- **identifikátory vědce** Researcher ID, ORCID Open Researcher and Contributor ID, Scopus ID

Kontakt: openscience@fss.muni.cz

Centrum informačních a komunikačních technologií (CIKT FSS)

- nákup, instalace a údržba HW / SW
- konzultace k uložístím, MS Teams, ZOOM, web projektu

⁴
Kontakt: cikt@fss.muni.cz

Web Oddělení pro výzkum a projektovou podporu (OpVaPP)

- **Informace o výzvách** národních i mezinárodních poskytovatelů relevantních pro FSS (česky, anglicky)

hlavní parametry výzvy, cíle, omezení, podmínky, výše podpory, spolufinancování, termíny, kontakty

- **Informace o seminářích, workshopech, webinářích** v projektové oblasti, interní i externí
- **Newsletter** do e-mailu každou středu (přihlášení k odběru [zde](#))
- **Obecné pokyny** pro přípravu návrhů, řešení projektů
- **Informace o nejvýznamnějších poskytovatelích** (Horizont Evropa, GA ČR, TA ČR, MŠMT...)
- Informace o členech OpVaPP a jejich agendě, kontakty

projekty@fss.muni.cz

Web OpVaPP

<https://projekty.fss.muni.cz/>

MUNI
FSS

Oddělení pro výzkum
a projektovou podporu

English

Výzvy a semináře Podání návrhu Realizace projektu Horizont Evropa Operační programy O nás Newsletter

Přehled aktuálních grantových výzev a seminářů

Získejte přehled o aktuálních výzvách a seminářích vhodných pro Fakultu sociálních studií.

NEJBLIŽŠÍ DEADLINY

ODEBÍRAT NEWSLETTER

TOP výzva

Aktuální výzvy a semináře

Vědecký workshop na univerzitě v Nanterre

University of Nanterre pořádá v rámci aliance EDUC třídní workshop pro vědce. Obecným cílem aktivity je formou společných workshopů na různá témata navázat další vědecké spolupráce mezi členy univerzitní aliance EDUC. Workshop se zaměřuje na migraci a přístup migrantů ke spravedlnosti (access to justice).

HORIZONT EUROPA
EVA ŠLESINGER

Pracovní program ERC na rok 2024

Evropská komise přijala 10. července 2023 **program ERC na rok 2024**. Plán zahrnuje nové prvky v posuzování návrhů na výzkum a životopisů uchazečů a také v procesu hodnocení. Dále zavádí lump sum financování v rámci Advanced grantů a provádí změny ve struktuře hodnotících panelů.

TA ČR | ALENA LORENCOVA

7. veřejná soutěž programu Prostředí pro život

TA ČR vyhlásila ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí **dne 12. července 2023** sedmou veřejnou soutěž na podporu aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti životního prostředí – **Prostředí pro život**.

Obecným cílem programu Prostředí pro život je přinést nová řešení v oblasti životního prostředí, stabilizovat a rozšířit znalostní základnu, která výrazně přispěje k zajištění zdravého a kvalitního životního prostředí v České republice a k udržitelnému využívání jejich zdrojů a minimalizuje

TA ČR | ALENA LORENCOVA

TA ČR - předběžný harmonogram veřejných soutěží a výzev (2023-2025)

Na stránkách TA ČR je zveřejněn předběžný harmonogram výzev pro roky 2023-2025.

2023

- **červenec** - **Prostředí pro život** 7. VS
- **listopad** - SIGMA DC1 - **Proof of concept** (podpora ověření výsledků aplikovaného výzkumu z hlediska jejich praktického uplatnění a přípravy jejich následného komerčního využití či využití pro potřeby společnosti)
- **prosinec** - SIGMA DC5 - **dlouhodobé**

Kontakty

Ing. Jitka Wolfová

Vedoucí oddělení, Norské fondy, Horizont Evropa, OP JAK, Interní granty, řízení strategických projektů

kancelář: 5.52 telefon: [549.49.6787](tel:549.49.6787)
Joštova 218/10 e-mail: wolfova@fss.muni.cz
602 00 Brno

[Zobrazit na mapě](#)

Mgr. Eva Šlesinger

OP JAK, mezinárodní projekty (MSCA, ERC)

kancelář: 5.55 telefon: [549.49.3772](tel:549.49.3772)
Joštova 218/10 e-mail: slesinger@fss.muni.cz
602 00 Brno

[Zobrazit na mapě](#)

Bc. Ivana Mackerlová, DiS.

Finanční část projektů OP JAK

kancelář: 5.54 telefon: [549.49.3582](tel:549.49.3582)
Joštova 218/10 e-mail: mackerlova@fss.muni.cz
602 00 Brno

[Zobrazit na mapě](#)

MVDr. Alena Lorencová, Ph.D.

Nové projektové výzvy, správa webu, projekty specifického vysokoškolského výzkumu, GA ČR, TA ČR, ostatní národní zdroje, mezinárodní projekty včetně Horizont Evropa

kancelář: 5.53 telefon: [549.49.6778](tel:549.49.6778)
Joštova 218/10 e-mail: lorencova@fss.muni.cz
602 00 Brno

MUNI
FSS

Etická komise pro výzkum (EKV)

EKV je nezávislým multidisciplinárním orgánem MU a je nedílnou součástí systému pro zajištění kvality a dodržování etických standardů při výzkumu na MU.

LF MU má vlastní Etickou komisi LF.

Posouzení EKV **podléhá** každý projekt, který zahrnuje **eticky relevantní výzkum na lidském subjektu** (včetně práce s biologickým materiálem lidského původu).

Posouzení EKV **nevyžadují** projekty využívající **anonymní dotazníková šetření v dospělé populaci**.

Schválení EKV musí být uděleno **před zahájením řešení projektu / studie** (u diplomek, bakalářek)

Výjimky! Horizont Evropa, velké strategické projekty (OP JAK, TA ČR) – možnost požádat o schválení konkrétní studie v rámci už běžícího projektu

Investor

Masarykova univerzita

Programový rámec / typ projektu

Návrhy projektů pro etickou komisi

Situace, kdy návrh vyžaduje schválení EKV

- ✓ ze zákona - výzkumné projekty **v oblasti biomedicíny**
- ✓ pokud jsou **využívány biomedicínské metodické přístupy** (např. magnetická rezonance, odběr krve) pro výzkum v jiné vědní oblasti (např. psychologie).
- ✓ schválení **vyžaduje poskytovatel dotace, časopis**
- ✓ předmětem výzkumu jsou **děti, zranitelné skupiny**, participantů s omezenou schopností dát souhlas nebo participantů v závislém postavení
- ✓ projekty z oblasti psychologie, zejména **zastřený výzkum** (cover story)
- ✓ pokud jsou zpracovávány **osobní údaje zvláštní kategorie**, tj. o rasovém či etnickém původu, politických názorech, náboženském vyznání..., údaje o zdravotním stavu či o sexuálním životě nebo orientaci

Etika během řešení projektu

V průběhu řešení lze požádat pouze o **Legal statement** = potvrzení, že podle české legislativy nepotřebuje daný výzkum schválení etiky (ze zákona jej vyžaduje jen biomedicínský výzkum) – **pro koordinátora, časopis**

Změny v projektu v průběhu řešení je nutné oznámit EKV – znovu změny posoudí.

Jak podat žádost o posouzení EKV: ISEP – záložka ETIKA

Záložka *Základní údaje návrhu*

Potřebuje Váš projekt posouzení Etickou komisí pro výzkum MU?

NE

ANO – vytvoří se záložka *ETIKA*:

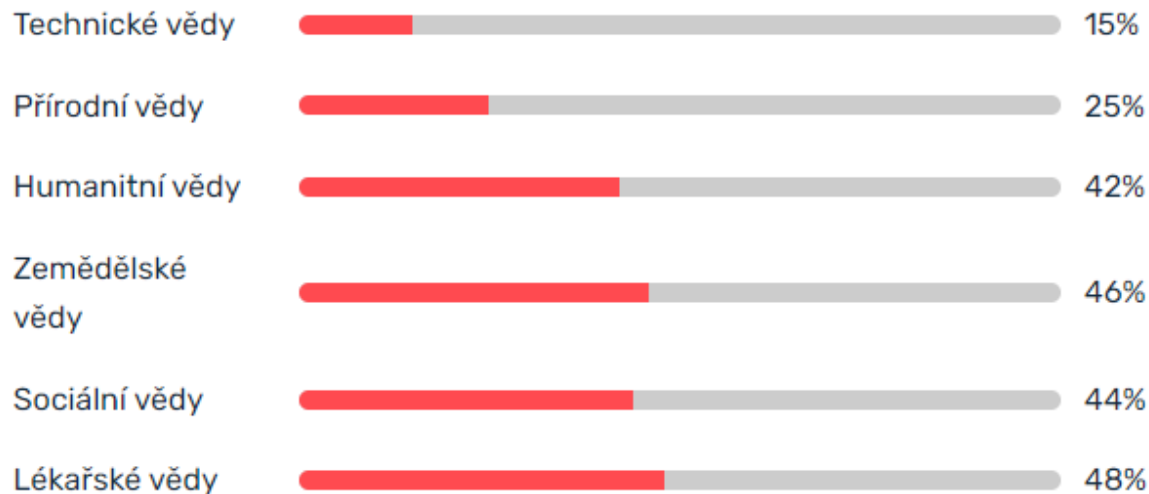
- ✓ Název studie/projektu v angličtině
- ✓ Kontaktní osoba (jméno, e-mail, telefon)
- ✓ Byl komisi dříve předložen k hodnocení návrh projektu s totožným či podobným obsahem?
- ✓ Vložení dokumentů – vždy použít aktuální formulář!
"Žádost o posouzení projektu EKV,, a "Souhlas s účastí ve výzkumu" (s nebo bez zpracování osobních údajů)
- ✓ Odeslání **Etické komisi pro výzkum v ISEP** - termín dán, či **min 4 týdny** před podáním návrhu

Gender ve výzkumu

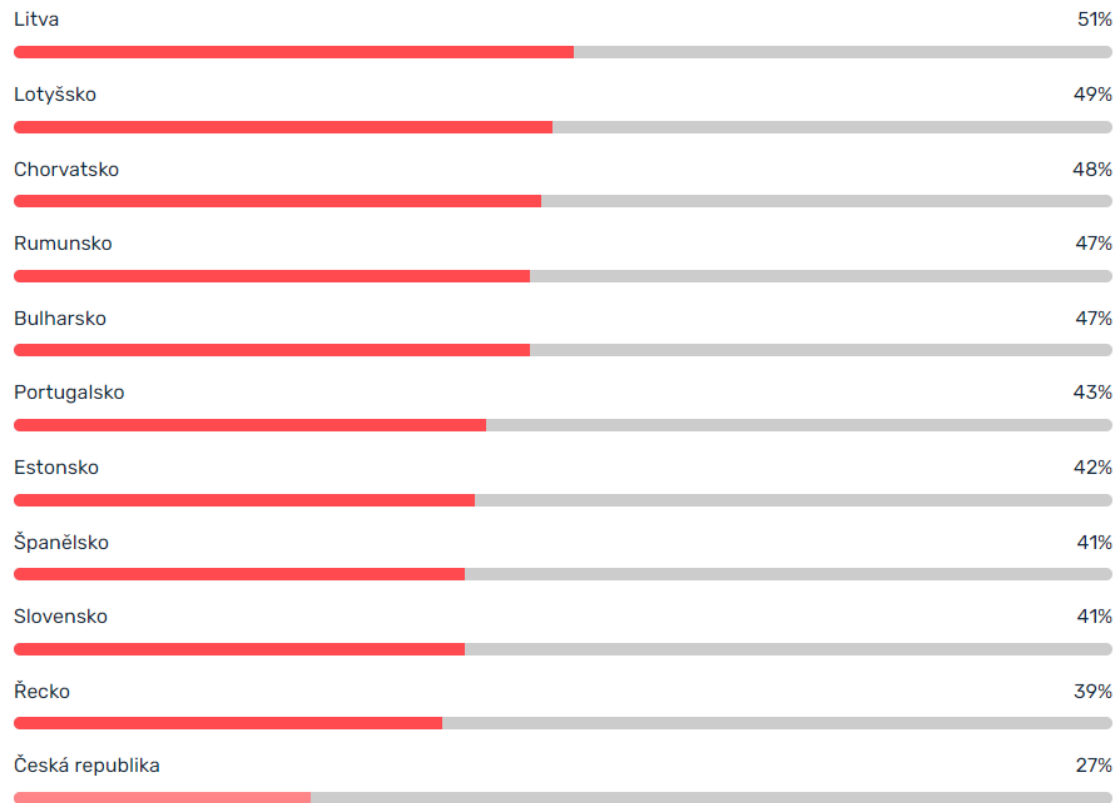
Genderová diverzita řešitelského týmu

- Složení řešitelského týmu – rovné příležitosti pro **muže a ženy**, pro **juniorní i seniorní výzkumníky**, zapojení **studentů**
- Podobné role v týmu a podobná míra odpovědnosti

Zastoupení žen ve vědě v ČR (2020)

Zastoupení žen mezi výzkumníky v evropských zemích (2019)

2019 Česká republika měla s **27,2 %** nejnižší podíl žen mezi výzkumnými pracovníky ze všech členských zemí EU.

Průměr EU představoval 32,9 %. Pod tímto průměrem se nacházelo kromě ČR dalších 5 zemí:

Belgie, Rakousko, Maďarsko, Německo, Nizozemsko, Lucembursko.

Genderová dimenze v obsahu výzkumu

FYZICKÉ/BIOLOGICKÉ ODLIŠNOSTI (= **pohlaví**)

ODLIŠNOSTI VE ZKUŠENOSTECH, PERSPEKTIVÁCH, POTŘEBÁCH ČI OČEKÁVÁNÍCH žen a mužů/aj. (= **gender**)

Je třeba v návrhu zohlednit / vyjádřit se vždy pokud:

- ✓ **Jsou lidé objekty výzkumu** (Plánuje dotazování lidí? Budete analyzovat data vztahující se k lidem?)
- ✓ **Jsou lidé uživateli výsledků výzkumu** (Figurují v návrhu projektu budoucí spotřebitelé, uživatelé služby nebo vyvíjeného produktu? Je vhodné zohlednit rozdíly v preferencích mužů a žen ohledně účinku plynoucího z projektu, ohledně výstupů projektu?)
- ✓ **Jsou lidé potenciálně dotčeni výsledky výzkumu** (Jde o výzkumu s potenciálně odlišnými dopady na muže a ženy, resp. chlapce a dívky?)

Pokud gender nezohledněn, pak:

omezená platnost výsledků

nižší relevance, kvalita

nižší bezpečnost výsledků pro určitou skupinu

nevyužití tržní příležitosti

V kterých částech návrhu gender zohlednit

Metodologie výzkumu

- způsob pořízení dat
- respondenti muži i ženy
- vliv genderu na odpovědi, na položené otázky
- analýza dat s ohledem na gender/pohlaví/etnicita/sociální původ
- vliv tělesných odlišností

Využití výsledků

- jak je budou využívat různé skupiny (muži, ženy, různé věkové skupiny, lidé s různým postižením/znevýhodněním, různá etnika)
- *design, funkce, bezpečnost, kvalita života, dostupnost*

Diseminace výsledků

- statistiky, grafy, tabulky, prezentace zohledňující gender, pohlaví

Příklady zohlednění genderu

- Bezpečnostní pásy – rozdíl v používání, bezpečnosti - ženy/muži
- Rozdílné vnímání komfortní teploty
- Léčiva – muži/ženy různý metabolismus
- Rozdílné očekávání od designu, software, metodiky

Cílem je vytvořit inkluzivní výzkumné řešení přínosné pro všechny.

Pro některé projekty **není zohlednění genderu relevantní** – i tak se k tomu vyjádřit

(menstruační pomůcky, aspekty otcovství...)